

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT, AGRICULTURA I PESCA

10309

*Resolució de la Directora General d'Espais Naturals i Biodiversitat per la qual s'atorga autorització per aplicar el règim d'excepcions i deixar sense efecte la prohibició de l'article 59 de la Llei del Patrimoni i de la Biodiversitat, respecte a l'espècie banyarriquer (*Cerambyx cerdo*) a diversos municipis de Mallorca, per prevenir perjudicis importants als boscos d'alzines (*Quercus ilex*) i alzines aïllades, d'acord amb l'article 61.1 b, de la mateixa Llei*

Atès que el banyarriquer (*Cerambyx cerdo*) ha assolit densitats poblacionals molt elevades en diversos municipis de l'illa de Mallorca i ocasiona mals irreversibles als alzinars i alzines aïllades en aquests àmbits. En alguns casos, la densitat del banyarriquer supera el nivell tolerable per a un bon estat dels alzinars, definit com el que suposa tenir nivell d'afectació 1: "Alguns danys esporàdics".

En deu anys la població de *Cerambyx cerdo*, en una parcel·la de seguiment de danys en alzinar (parcel·la 40 Qi), ha passat d'afectar el 20 % de les alzines en 2005, a afectar al 74 % de les alzines de la parcel·la.

Aquesta espècie *Cerambyx cerdo* figura al Llistat d'espècies silvestres en règim de protecció especial que regulen els articles 53 i 54 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i la biodiversitat, per a la conservació in situ de la biodiversitat autòctona silvestre, modificada per la Llei 33/2015, de 21 de setembre, per la que es modifica la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. (BOE 227, de 22 de setembre de 2015).

L'article 61 de la mateixa norma preveu el mecanisme d'excepcions dels efectes de la protecció legal d'espècies quan sigui necessari per a la protecció de la flora i la fauna silvestres i els hàbitats naturals, aplicables sempre que no hi hagi altre solució satisfactòria, i sense que suposi perjudicar el manteniment en un estat favorable de conservació de les poblacions de que es tracti, en la seva àrea de distribució natural, quan concorrin algunes de les circumstàncies, entre les que s'inclouen la prevenció de perjudicis importants als cultius, al bestiar, els boscos, la pesca i la qualitat de les aigües.

Consultat el Ministeri sobre la proposta de resolució, ha dictat dos informes favorables al control del *Cerambyx cerdo* als alzinars de Mallorca.

L'informe emès de la direcció general de qualitat i avaluació ambiental i medi natural de dia 21 de desembre de 2015 que conclou que de les anàlisi de la documentació presentada per la Direcció General d'Espais Naturals Biodiversitat del Govern Balear, la situació de les poblacions de *Cerambyx cerdo* i dels alzinars de *Quercus ilex ssp. Ilex*, pot donar lloc a l'aplicació del règim d'excepcions de l'article 61 de la Llei 42/2007 per l'espècie sempre i quan es compleixin les prescripcions de dit article, és a dir, sense que suposi perjudicar el manteniment en un estat de conservació favorable de les poblacions de que es tracti, en la seva àrea de distribució natural.

Així mateix l'informe de la direcció general de sanitat de la producció agrària, de dia 29 de gener de 2016, especifica que tècnicament seria desitjable un control de l'insecte i un maneig adequat de l'ecosistema per propiciar a mig termini la seva recuperació i la reinstauració d'un equilibri dinàmic entre el *Cerambyx cerdo*, considerat una espècie no comú en el centre d'Europa, però desgraciadament abundant en excés en alguns ecosistemes mediterranis.

Durant l'any 2015, s'ha inclòs a dos decrets autonòmics, Decret 49/2015, de 22 de maig, pel qual s'aprova el Pla de Gestió Natura 2000 de la Serra de Tramuntana (BOIB número 79 de 27 de maig de 2015) i Decret 11/2015, de 20 de març, pel qual s'aprova el Pla Forestal de les Illes Balears (BOIB número 40 de 21 de març de 2015), la necessitat d'actuar contra el *Cerambyx Cerdo*, per poder conservar els alzinars de Mallorca.

Per tot l'exposat, i d'acord amb els informes emesos pel Servei de Sanitat Forestal en data 10 de novembre de 2015, i l'informe emès conjuntament entre el cap del Servei de Protecció d'Espècies i el cap del Servei de Sanitat Forestal, i ja que ni hi ha cap altre solució satisfactòria, no es perjudica el manteniment en un estat favorable de conservació de la població del banyarriquer (*Cerambyx cerdo*), en la seva àrea de distribució natural, i concorre la circumstància prevista a l'article 61.1 b de la Llei 42/2013, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, en la seva actual redacció, a proposta del cap del Servei de Sanitat Forestal, dicta la següent:

RESOLUCIÓ

1. S'atorga autorització per aplicar el règim d'excepcions i deixar sense efecte la prohibició establerta en l'article 59 de la Llei del Patrimoni i

de la Biodiversitat, d'acord amb el previst en el seu article 61.1, pel que fa a l'espècie banyarriquer (*Cerambyx cerdo*), en els municipis de les illa de Mallorca indicats en l'annex 1 d'aquesta resolució, per concórrer la circumstància de prevenir perjudicis importants als boscos d'alzines i alzines aïllades (*Quercus ilex*), prevista en l'article 61.1.b), davant la inexistència d'una altra solució satisfactòria i sense que això suposi perjudicar el manteniment en un estat de conservació favorable de la seva població, a la seva àrea de distribució natural..

2. L'objectiu i justificació de l'autorització és destruir els insectes adults o les larves de l'espècie, fins que es redueixi la densitat a nivells tolerables, inferior a nivell d'afectació 1, segons s'especifica en l'annex 2, relatiu a definició dels nivells d'afectació de gran capricorn (*Cerambyx cerdo*) en una massa forestal.

3. L'espècie al fet que es refereix la present autorització és l'espècie no prioritària *Cerambyx cerdo* (Linnaeus, 1758) del Phylum: Artropoda, Classe: Insecta, Ordre: Coleoptera, Família: Cerambycidae.

4. Els mitjans, sistemes o mètodes a utilitzar consistiran en la instal·lació de trampes selectives amb atraients alimentaris i tala d'alzines afectades, no permetent-se l'aplicació de productes fitosanitaris, per la qual cosa no s'aprecia l'existència de condicions de risc.

5. Es considera personal qualificat per realitzar la instal·lació de trampes i la tala d'alzines al personal de les administracions públiques, els agricultors, els propietaris i els usuaris dels alzinars o les alzines de l'àmbit assenyalat, i en el cas que procedeixi talar alzines, seran únicament les assenyalades pels agents de medi ambient.

6. Les dades científiques utilitzades per a l'atorgament de la present autorització s'especifica en l'annex 3 d'aquesta resolució.

7. L'autorització té una vigència limitada en el temps, fins a l'estrictament necessària per aconseguir els objectius fixats a l'apartat 2 i annex 2 d'aquesta resolució, sense que en cap cas suposi perjudicar el manteniment en un estat de conservació favorable de la població de gran capricorn (*Cerambyx cerdo*), a la seva àrea de distribució natural, la qual cosa es determinarà mitjançant l'informe anual que s'especifica a l'apartat 8 d.

8. Les mesures de control a aplicar consistiran en:

- a) La comunicació anual per part dels particulars i o propietaris, a la direcció general, com a tard en el mes d'octubre, de les captures realitzades a les trampes.
- b) La comunicació pels agents de medi ambient d'acta d'assenyalament de tala d'alzines pels objectius previstos en aquesta resolució i posteriorment de la seva efectiva execució.
- c) El control de camp o inspeccions realitzats per personal de l'administració, d'acord a les indicacions dels serveis de Sanitat Forestal i de Protecció d'Espècies. L'administració podrà realitzar inspeccions aleatòries a les masses forestals que estimi pertinent.
- d) L'informe anual dels efectes de la present autorització, realitzat conjuntament pels serveis de Sanitat Forestal i de Protecció d'Espècies.

9. La present autorització es publicarà en el butlletí oficial de la comunitat autònoma (BOIB) i la pagina web de sanitat forestal <http://sanitatforestal.caib.es> i es comunicarà al Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi ambient, als efectes previstos en a l'article 61.6 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, de Patrimoni i de la Biodiversitat, en la seva actual redacció.

Palma 12 / 09 / 2016

La directora general d'Espais Naturals i Biodiversitat
Caterina Amengual i Morro

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca
Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat

ANNEX 1

Municipis de la illa de Mallorca als quals es refereix la present resolució.

Alaró
Alcúdia
Algaida
Artà
Banyalbufar
Búger
Bunyola
Campanet
Capdepera
Costitx
Deià
Escorca
Esporles
Estellencs
Fornalutx
Inca
Lloseta
Llubí
Mancor de la vall
Marratxí
Montuïri
Palma
Pollença
Puigpunyent
Sa Pobla
Santa Maria del Camí
Selva
Sencelles
Sineu
Sóller
Son Servera
Valldemossa

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca
Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat

ANNEX 2**Definició dels nivells d'afectació del banyarriquer (*Cerambyx cerdo*) en una massa forestal.**

El nivell d'afectació del banyarriquer és el que apareix determinat en el plànol adjunt en el qual es grafien els següents nivells d'afectació:

Nivell 0: Sense danys. Població sana.

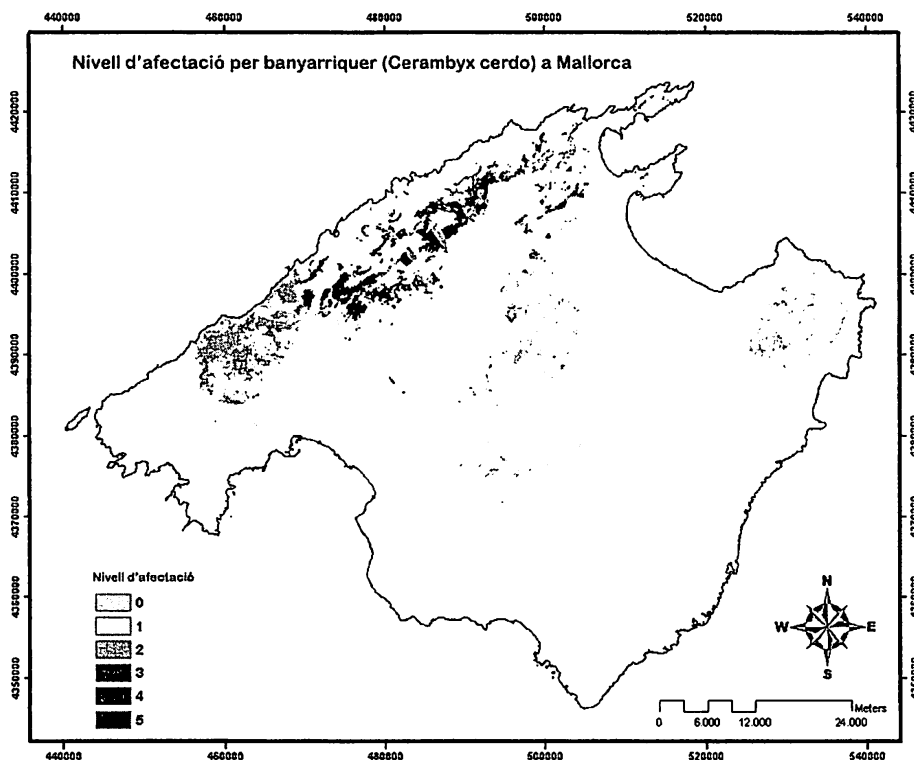
Nivell 1: Present. Alguns danys esporàdics.

Nivell 2: Freqüent. Hi ha danys, però no són excessius.

Nivell 3: Abundant. Danys quantiosos.

Nivell 4: Greu. Hi ha arbres morts i / o decadents.

Nivell 5: Molt greu. Danys catastròfics. Trencament de peus amb abundants danys a l'interior.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca
Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat

ANNEX 3**Dades científiques i tècniques utilitzats per a la present autorització.**

- 1.- González, E .; Gallego, D .; Lencina, J. L .; Closa, S .; Muntaner, A. i Núñez, L., 2010. Proposta d'una metodologia per a la determinació dels nivells d'infestació per *Cerambyx cerdo* (Linnaeus, 1758) (Coleoptera: Cerambycidae). Avaluació dels nivells d'infestació a Mallorca, any 2009. Butlletí de Sanitat Vegetal-Plagues. 157-163. 2010
- 2.- González, E .; Gallego, D .; Lencina, J. L .; Closa, S .; Barceló, A. i Núñez, L. Pòster "Avaluació dels nivells d'infestació i assaig d'atraients per *Cerambyx cerdo* (Linnaeus, 1758) en alzinars de Mallorca (Illes Balears)". Anys 2008-2010. Congrés de la Societat Espanyola de Ciències Forestals. 2011.
- 3.- González, E .; Núñez, L .; Lencina, J. L. i Gallego, D. Avaluació dels nivells d'infestació i mesures de control de *Cerambyx cerdo* (Linnaeus, 1758) a Mallorca (Illes Balears). 6è Congrés forestal espanyol. Àlaba 2013.
- 4.- González, I. i Núñez, L .; Avaluació dels nivells d'infestació de *Cerambyx cerdo* (Linnaeus, 1758) a Mallorca (Illes Balears) i al mont públic de Menut. VI Jornades de Medi Ambient de les Illes Balears. Soc. Hist. Nat. Balears 154-158. 2013.
- 5.- Núñez, L. El banyarriquer: L'insecte perforador que ataca els alzinars. Quadern de natura nº 14. Conselleria de Medi Ambient. 2003.
- 6.- Núñez, L. "El cas del banyarriquer (*Cerambyx cerdo*, Linnaeus 1758) a les Illes Balears." Revista Foresta nº 24. del Col·legi d'Enginyers Tècnics Forestals. 4t trimestre de 2004.
- 7.- Núñez, L .; Closa, S .; Barceló, A .; i González, I. Fitxa del *Cerambyx cerdo* (Linnaeus, 1758). Bioatles (inèdit). Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori. 2011.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca
Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat

8.- Núñez, L. ; Closa S. ; González, E. ; Lencina, J.L. ; Gallego, D. Situació dels alzinars a Mallorca: Establiment d'una metodologia per a la determinació de nivells d'infestació per *Cerambyx cerdo* (Linnaeus, 1758). Desenvolupament de tècniques de captura. Estudi de fauna saproxilica acompanyant. Anys 2008-2010. Congrés de la Societat Espanyola de Ciències Forestals. Madrid. 2015.

9.- Tur, C. ; Núñez, L. ; Closa, S. ; Blasco, I. ; Muntaner, A. ; i Alemany, A. 2009. Poster Estudi preliminar sobre mètodes de control de la població de *Cerambyx cerdo*, L. (Coleoptera: Cerambycidae) als alzinars de Mallorca. 5è Congrés forestal espanyol. Àvila. 2009.

10.- Viñolas, A. i Vives, I., 2010. *Cerambyx cerdo*. En W. AA. Bases ecològiques preliminars per a la conservació de les espècies d'interès comunitari a Espanya: Invertebrats. Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí. Madrid. 63 pp. 2010.

